

fortrinligt. Jeg vil i det hele anbefale det høje Ting hurtigst muligt at vedtage dette Lovforslag.

Tolderlund: Det har undret mig, at dette Lovforslag er fremkommet ved privat Initiativ fra demokratisk Side, thi det staaar jo i Strid med de Principper, der hævdes fra den Side om Selvstyre. Jeg anser det nærmest for en Lejlighedslov, der er fremkommen for at værne enkelte Sparekasser, der føle sig generede af de nuværende Forhold. Jeg vilde have fundet det mere forstaaeligt og bedre begrundet, om der var kommet et Forslag frem om en Maksimalgrænse paa samme Tid, som Konverteringen fandt Sted. Thi man saa jo da, at flere og navnlig den Sparekasse, for hvilken den ærede Forslagsstiller er Formand, og af hvis Bestyrelse det ærede 5te Medlem for 3die Kreds (Rasmussen) er Medlem, var den, der, uagtet Renten af alle danske Obligationer gik ned efter Konverteringen, ikke destomindre fastholdt den Indlaansrente, de havde, og derved drog en Del Kapital til den Kasse, de repræsenterede, til Skade for andre. Den Gang havde jeg fundet, der var Grund til at komme til en Maksimalrente. Nu er det jo saaledes, at det at have en høj Indlaansrente gaar lige saa lidt ustraffet hen som — jeg vil sige —, at en Købmand køber en Vare til en Pris, der er over dens Værdi, og det varede da heller ikke længe, før man rejste det Spørgsmaal, om man ikke her for de sjællandske Sparekasser skulde blive enig om at fastsætte en ensartet Rente. Dette naaedes kun til Dels. Enkelte af de ældre Sparekasser fandt, at, efter hvad der var gaaet forud, var der ingen Grund til at fravige den en Gangtagne Bestemmelse. Men Flertallet sluttede sig sammen om en ensartet Rente, som ogsaa nogenlunde blev overholdt, saa længe der var rundeligt med Penge paa Markedet. Nu ere vi komne ind i knappere Tider, og Konkurrencen har, navnlig her i Kjøbenhavn, fremkaldt Forhold, som man kunde ønske at sætte en Stopper for, og deri ser jeg ligesom det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) en Grund til at ønske dette Forslag ført igennem i denne Samling. Men jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for 6te Kreds (Koch) i, at dette Forslag bør underkastes en nærmere Overvejelse, da det kan faa meget vidtrækkende og temmelig uberegnelige Følger.

Med Hensyn til det store Princip, Hovedspørgsmaalet i Forslaget, om Mak-

simalrenten, er det jo saaledes, som ogsaa bemærket dels af den højtærede Minister, dels af det ærede Medlem for 6te Kreds, at denne Sag har været oppe for 20 Aar siden, foreslaaet af Kommissionen og vedtaget her i Tinget, uden at Folketinget den Gang fandt, at det var rigtigt at gaa dertil, fordi det var et Indgreb i Sparekassernes Selvstyre. Nu er man kommen til den Erfaring, at, hvad Landstinget den Gang vedtog, egentlig var fornuftigt, konservativt, og at man maaske havde gjort klogt i at følge Landstinget paa dette som paa adskillige andre Omraader, og nu kommer man med Forslaget. Med Hensyn til Maksimalrenten staaar jeg ikke ganske paa samme Standpunkt som det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds, at den absolut ikke er ønskelig. Jeg tror, den kan have en vis Berettigelse, men § 2 griber for stærkt ind, navnlig over for ældre, velstyrede og yelsituerede Sparekasser, der have fulgt og maaske ogsaa fremdeles bør følge den Regel at udbetale Præmie eller Bonus til ældre Sparere. Dette kan ikke ske efter dette Forslag, og jeg finder, det er et Indgreb i saadanne Rettigheder, som have været benyttede og paa ingen Maade ere forkastelige, da det er en Opmuntring navnlig for ældre Sparere, som have støttet Kasserne. Men skulde jeg tænke mig at gaa med til Bestemmelsen om en Maksimalrente, kan jeg paa ingen Maade slutte mig til det paa den Maade, som det forekommer i Forslaget med Hensyn til Sammensætningen af Sparekasseraadet. Dette Forhold er jo belyst saavel af den højtærede Minister som af det ærede 1ste Medlem for 6te Krods, saa jeg skal ikke komme nærmere ind paa det, men ogsaa jeg mener, at det vanskeligt vil kunne undgaa et politisk Skær, og i saa Fald anser jeg det for overordentlig skadeligt for denne store Samfundssag. For øvrigt kan jeg ikke vel indse, hvorfor Bestyrere af Banker, hvormed der er forbundet Sparekassevirksomhed, og som altsaa ere underkastede Sparekasselovens Regler, ere udelukkede fra Valgbarhed. Saa længe de høre under Sparekasseloven og behandles efter dennes Regler, mener jeg ogsaa, at Valgbarheden bør udstrækkes til dem.

Bestemmelsen i § 4, som siger, at Sparekasseraadet til enhver Tid kan gøre Forandring i Rentefoden, anser jeg for ret uheldig. Efter Sparekasseloven af 28de Maj 1880 er det fastsat, at alle Sparekasser have et Regnskabsaar, der følger Finansaaret, og strækker sig fra 1ste April til 31te Marts, og Renteberegningen finder